COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.11.2016
SWD(2016) 415 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

REZUMATUL EVALUĂRII IMPACTULUI

care însoţeşte documentul

Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor

{COM(2016) 765 final}
{SWD(2016) 414 final}

Fișă rezumat

Evaluarea impactului referitoare la o propunere legislativă de reexaminare a Directivei privind performanța energetică a clădirilor (2010/31/UE)

A. Necesitatea unei acțiuni

De ce? Care este problema abordată?

Evaluarea Directivei privind performanța energetică a clădirilor (DPEC) indică un progres evident în ceea ce privește îmbunătățirea eficienței în sectorul construcțiilor: reducerile consumului anual de energie per suprafață utilă [kWh/(m².an)] s-au accelerat considerabil după 2006 (când a intrat în vigoare DPEC din 2002) și au fost susținute mulțumită impactului DPEC reformate în 2013 și 2014. Există dovezi că în 2014 s-au înregistrat economii de energie finală de 48,9 Mtep, față de nivelul de referință din 2007 al DPEC reformate. Acest lucru pare a corespunde evaluării impactului din 2008 și indică faptul că este probabil ca directiva să asigure impacturile preconizate până în 2020.

Cu toate acestea, transformarea parcului imobiliar existent se desfășoară într-un ritm relativ lent și există încă un potențial considerabil de realizare a unor economii de energie rentabile suplimentare până în 2030. Problema fundamentală o reprezintă faptul că o parte semnificativă a acestui potențial nu va fi valorificată în cadrul scenariului de statu-quo, deoarece nu se va realiza un număr mare de investiții rentabile în eficiența energetică a clădirilor. Prin urmare, UE ar trebui să intervină acum pentru a sprijini în continuare eliminarea obstacolelor specifice din calea eficienței energetice și a utilizării energiei din surse regenerabile în clădiri, domenii care intră sub incidența DPEC.

Părțile interesate afectate de această inițiativă sunt consumatorii, gospodăriile, întreprinderile și autoritățile publice, sectorul construcțiilor (în special IMM-urile), autoritățile naționale și regionale, investitorii și alți actori financiari.

Ce se așteaptă de la această inițiativă?

DPEC este întemeiată pe articolul 194 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene - temeiul juridic pentru o politică a Uniunii de promovare a eficienței energetice și a economisirii de energie. Obiectivul general al reexaminării DPEC, inclusiv inițiativa „Finanțare inteligentă pentru clădiri inteligente”, este de a promova o absorbție mai mare a tehnologiilor pentru eficiență energetică și pentru energie din surse regenerabile în sectorul construcțiilor și de a asigura reducerea în mod rentabil a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), contribuind în același timp la asigurarea securității aprovizionării cu energie.

Obiectivele specifice ale reexaminării, astfel cum sunt prezentate în evaluarea inițială a impactului, erau următoarele:

1. abordarea deficiențelor identificate prin evaluarea DPEC, pentru a asigura faptul că aceasta rămâne adecvată scopului (componenta REFIT);
2. luarea în calcul a necesității unor măsuri suplimentare referitoare la eficiența energetică și la utilizarea energiei din surse regenerabile în clădiri, cu o perspectivă pentru 2030, și
3. îmbunătățirea accesului la finanțare și stimularea investițiilor („Finanțare inteligentă pentru clădiri inteligente”).

Obiectivele operaționale ale opțiunii preferate sunt următoarele:

- maximizarea rolul directivei în ceea ce privește creșterea ratei renovărilor;
- sporirea și mai mult a gradului de eliminare a obstacolelor aflate în calea eficienței energetice a clădirilor și
- transformarea parcului imobiliar al UE într-unul mai inteligent, integrând progresele tehnologice și sprijinind promovarea electromobilității.

Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE?

Valoarea adăugată în ceea ce privește abordarea performanței energetice a clădirilor la nivelul UE constă în crearea, prin acțiuni coordonate, a unei piețe interne mai solide, care să sprijine competitivitatea și durabilitatea sectorului de construcții, să valorifice sinergiile cu politica în materie de climă, să le ofere cetățenilor UE posibilitatea de a face alegeri mai informate atunci când cumpără/închiriază și, drept urmare, să îmbunătățească nivelul de calitate a clădirilor în care locuim și lucrăm.

Evaluarea impactului care stă la baza propunerii de decizie privind partajarea eforturilor [COM(2016) 482 final] a demonstrat că, în cadrul unui scenariu de reducere în mod rentabil a GES pentru UE, toate statele membre trebuie să își îmbunătățească eficiența energetică într-un mod similar. În lipsa unui instrument legislativ al UE referitor la clădiri, nu toate statele membre ar lua măsuri în acest sector (de exemplu, unele dintre ele își pot îndeplini obiectivul de partajare a eforturilor fără a lua măsuri suplimentare). În cazul în care unul sau mai multe state membre nu acționează în domeniul clădirilor, ar rezulta costuri totale mai mari asociate reducerii GES pentru UE în ansamblul său.

Acțiunea la nivelul UE determină actualizarea reglementărilor naționale din sectorul construcțiilor în întreaga UE. Înainte de adoptarea directivei din 2002, reglementările din multe state membre nu impuneau cerințe referitoare la eficiența energetică și până la adoptarea directivei din 2010 cerințele minime de performanță nu erau evaluate de statele membre în raport cu un nivel optim din punctul de vedere al costurilor.

Sectorul construcțiilor este vital pentru economia europeană. Cu trei milioane de întreprinderi, o producție anuală de peste 1 211 miliarde EUR și o contribuție de aproximativ 10 % la PIB-ul UE, acesta angajează o forță de muncă totală directă de 14 milioane de persoane (produse de construcție, servicii de construcție, echipamente de încălzire, de climatizare și de iluminat, precum și sisteme de obținere a energiei din surse regenerabile de pe clădiri, sisteme inteligente de control, sisteme

de automatizare a clădirilor, contoare inteligente etc.).

În plus, pe lângă atenuarea schimbărilor climatice și generarea de creștere și de locuri de muncă, îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor prezintă multe alte beneficii care contribuie la realizarea obiectivelor politicii de mediu și sociale.

B. Soluții

Ce opțiuni de politică legislative și nelegislative au fost luate în considerare? Există o opțiune preferată sau nu? De ce?

Pentru a îndeplini obiectivul dorit, au fost luate în considerare următoarele opțiuni:

- statu-quo;
- măsuri de simplificare;
- opțiunea I: o mai bună punere în aplicare și orientări suplimentare;
- opțiunea II: o mai bună punere în aplicare cu modificări specifice în scopul consolidării dispozițiilor actuale și
- opțiunea III: o mai bună punere în aplicare și revizuire dincolo de actuala logică de intervenție și de nivelul de subsidiaritate.

Aceste opțiuni de politică au fost evaluate și au fost legate de următoarele măsuri:

1. accelerarea decarbonizării clădirilor prin sporirea în mod semnificativ a ratei renovărilor;
2. reglarea fină a punerii în aplicare a cerințelor minime privind performanța energetică;
3. modernizarea cu ajutorul tehnologiilor inteligente și simplificarea dispozițiilor perimate, în beneficiul cetățenilor, și
4. sporirea nivelului de sprijin financiar și de informare pentru utilizatori prin sisteme mai integrate și mai solide de certificare a performanței energetice.

Opțiunea preferată este opțiunea II, împreună cu măsuri de simplificare. Aceasta este opțiunea care corespunde cel mai bine rezultatului și constatărilor evaluării, precum și cadrului existent. Ea introduce îmbunătățiri semnificative în DPEC și în cadrul general de reglementare pentru îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor, permițând în același timp un înalt nivel de flexibilitate pentru punerea în aplicare la nivel național.

Care sunt susținătorii fiecărei opțiuni?

Consultarea părților interesate a indicat o amplă susținere acordată de către industria construcțiilor unei politici ambițioase care ar stimula renovarea clădirilor existente. Unele părți au avut rezerve în ceea ce privește„redeschiderea” actualei directive și riscul de slăbire a dispozițiilor sale. Acest fapt sprijină punctul de vedere conform căruia modificările ar trebui să fie specifice, nu cuprinzătoare, iar intervenția politică a UE în acest sector este necesară pentru a menține nivelul de efort și de ambiție în întreaga UE.

C. Impactul opțiunii preferate

Care sunt avantajele opțiunii preferate (dacă există; în caz contrar, avantajele opțiunilor principale)?

Opțiunea preferată promite să reducă consumul anual de energie finală cu 28 Mtep până în 2030, ceea ce reprezintă o reducere de 38 Mt de emisii de CO_2. Ca procent din PIB-ul UE, energia finală totală utilizată ar scădea cu 0,3 puncte procentuale până în 2030. Un număr cuprins între 515 000 și 3,2 milioane de gospodării (dintr-un total de 23,3 milioane de gospodării) ar fi scoase din sărăcia energetică.

De asemenea, opțiunea preferată va contribui la competitivitatea industriei europene (în special în ceea ce privește materialele izolante și sticla plană), sporind valoarea pieței UE cu 23,8 miliarde EUR până în 2030 și creând o piață a renovărilor de 80-120 de miliarde EUR pentru IMM-uri. Ea va genera, de asemenea, aproximativ 220 000 de locuri de muncă suplimentare (față de scenariul de referință) până în 2030.

Care sunt costurile opțiunii preferate (dacă există; în caz contrar, costurile opțiunilor principale)?

Se estimează că opțiunea preferată va duce la activități suplimentare de construcție legate de energie (izolarea acoperișului, înlocuirea ferestrelor, îmbunătățiri ale sistemelor clădirilor etc.) în valoare de 47,6 miliarde EUR până în 2030. Cu toate acestea, doar 1-4 miliarde din această sumă vor fi direct necesare pentru măsurile în cauză. În cele din urmă, aceasta va corespunde unei reduceri de 24-36 de miliarde EUR a cheltuielilor anuale cu energia ale întreprinderilor și ale gospodăriilor.

Care va fi impactul asupra întreprinderilor, a IMM-urilor și a microîntreprinderilor?

Dintre societățile din sectorul construcțiilor, 99 % sunt IMM-uri. Opțiunea preferată creează noi oportunități de afaceri, în special în ceea ce privește renovarea clădirilor, impulsionând cererea de eficiență energetică și de tehnologii și sisteme pentru energia din surse regenerabile. Pentru a profita din plin de noile oportunități ale unei piețe mai mari a renovărilor, IMM-urile ar trebui să își perfecționeze lucrătorii de pe șantiere. Cu toate acestea, producătorii și distribuitorii de produse pentru construcții oferă adesea și formare și în multe țări există de asemenea sprijin financiar (din fonduri UE și naționale) pentru perfecționarea lucrătorilor din construcții.

Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și administrațiilor naționale?

Calculele privind costurile administrative (folosind modelul de cost standard) arată că opțiunea preferată are ca rezultat o reducere totală netă a sarcinii de 98,1 milioane EUR pe an (981 de milioane EUR pentru perioada 2020-2030), ceea ce corespunde unei reduceri de aproximativ 108,5 milioane EUR pe an pentru sectorul privat și unei ușoare creșteri (în jur de 10,4 milioane EUR) pentru sectorul public. În ansamblu, poziția bugetului public se îmbunătățește ușor datorită creșterii preconizate a activității economice. În ceea ce privește veniturile, există mici reduceri ale veniturilor din accizele la energie și ale prețurilor din cadrul schemei de comercializare a certificatelor de emisii (ETS). Există o reducere a veniturilor totale din

TVA, care cuprinde TVA-ul din energie, iar impactul deflaționist din cadrul scenariului are drept rezultat o ușoară scădere a veniturilor din impozite în prețuri curente. Cu toate acestea, veniturile din impozitul pe profit cresc, pe măsură ce profiturile întreprinderilor sunt sporite de costurile mai mici la energie. În ceea ce privește cheltuielile, administrațiile publice cheltuie mai puțin pentru energie după punerea în aplicare a măsurilor propuse, iar fondurile economisite sunt utilizate pentru a finanța investiții în eficiența energetică.

Vor exista și alte impacturi semnificative?

Da. Atenuarea sărăciei energetice, care predomină în clădirile vechi, nerenovate. Potrivit SILC ale Eurostat, în jur de 10,8 % (adică 23,3 milioane) din gospodării trăiesc în sărăcie energetică.

D. Măsuri ulterioare

Când va fi reexaminată politica?

Rezultatele punerii în aplicare a DPEC vor fi evaluate o dată la zece ani. Astfel, următoarea reexaminare este prevăzută pentru începutul anului 2028.